

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

13.05.2016

м. Київ

№ 257

Про затвердження Концепції
розвитку фізичної підготовки і спорту
у Збройних Силах України на період
до 2020 року

Відповідно до підпункту 91 пункту 4 Положення про Міністерство оборони України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 671, щодо забезпечення Міністерством оборони України заходів у сфері фізичної культури і спорту у Збройних Силах України

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Концепцію розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України на період до 2020 року, що додається.

2. Начальнику Управління спорту Міністерства оборони України в межах своїх повноважень здійснити підготовку проектів нормативно-правових актів щодо реалізації Концепції спільно з іншими структурними підрозділами Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України розробити План реалізації Концепції.

3. Наказ розіслати згідно з розрахунком розсилки.

Міністр оборони України
генерал армії України

С.Т.ПОЛТОРАК

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства оборони України
13.05.2016 № 257

КОНЦЕПЦІЯ
розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України
на період до 2020 року

1. Загальні положення

1.1. Концепція розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України (далі – Концепція) є сукупністю сучасних поглядів, цільових установок, принципів та пріоритетів у діяльності Міністерства оборони України щодо здійснення заходів у сфері фізичної культури і спорту у Збройних Силах України.

1.2. Концепція розроблена відповідно до Конституції України, законів України, статутів Збройних Сил України, а також інших нормативно-правових актів, що регламентують функціонування та розвиток Збройних Сил України в сучасних умовах.

1.3. Концепцією визначаються основна мета, принципи реалізації, напрями та пріоритети, очікувані результати розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України.

1.4. Концепція є основою для розробки нормативних документів з питань управління, організації, забезпечення і проведення заходів фізичної підготовки і спорту в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України.

Метою Концепції є визначення шляхів розвитку та удосконалення системи фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України для забезпечення належного рівня фізичної готовності військовослужбовців до виконання навчально-бойових завдань за призначенням.

2. Основні проблеми фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України

2.1. Зважаючи на євроінтеграційні процеси, що тривають у суспільстві, набрання чинності законодавчих актів щодо реформування та розвитку Збройних Сил України в сучасних умовах, нагальним постає питання удосконалення системи функціонування фізичної підготовки і

спорту в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України. Крім того, реформування системи фізичної підготовки і спорту обумовлено наявністю

низки об'єктивних причин і факторів, які негативно впливають на ефективність організації та управління процесом фізичної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України, зокрема:

потребують удосконалення законодавчі акти з питань фізичної культури і спорту в частині реалізації Державної політики у сфері фізичної культури і спорту серед військовослужбовців Збройних Сил України. Підлягають також переопрацюванню керівні документи, які регламентують функціонування системи фізичної підготовки і спорту в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України з метою реалізації вимог оновлених нормативно-правових актів з питань функціонування та розвитку Збройних Сил України в сучасних умовах;

на сьогодні у Збройних Силах України відсутня централізована система управління фізичною підготовкою і спортом. Її розгалуженість та порушення принципу централізації призводять до утворення паралельно діючих структур різного підпорядкування, що не забезпечує ефективного функціонування системи фізичної підготовки і спорту в цілому. Це вимагає нагальної реорганізації існуючої форми управління з метою посилення її централізації та приведення всіх суб'єктів до єдиної системи структурно-логічного підпорядкування. Вимагає вдосконалення система керівництва фізичною підготовкою і спортом у видах Збройних Сил України, оперативних командуваннях, з'єднаннях, військових частинах, закладах та установах, актуальним є питання введення інструкторів з фізичної підготовки і спорту до штату навчальних закладів і військових частин та організації системи їх централізованої підготовки;

потребує опрацювання питання щодо визначення та обґрунтування кількості фахівців фізичної підготовки і спорту для забезпечення організації процесу фізичної підготовки та проведення спортивних заходів з особовим складом у Збройних Силах України;

потребує вдосконалення система підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів з фізичної підготовки і спорту;

недосконалою є система організації науково-дослідницької роботи у сфері фізичної підготовки і спорту в частині управління науковими дослідженнями та забезпечення їх реалізації в практичній діяльності військ (сил);

потребує вдосконалення організація фізичної підготовки в системі бойової підготовки у військах (силах) з метою приведення її у відповідність до вимог концептуальних змін в організації бойового навчання, врахування набутого досвіду ведення бойових дій в зоні АТО та досягнення сумісності програм і нормативів з фізичної підготовки із системою фізичної підготовки особового складу армій провідних країн-членів НАТО. Нагальним є питання створення системи забезпечення фізичної готовності осіб, які перебувають в резерві Збройних Сил України;

потребує нових підходів система підготовки особового складу у зв'язку з переходом переважно на контрактну основу комплектування Збройних Сил України;

кардинальних змін потребує робота органів військового управління з питань підготовки допризовної та призовної молоді до служби у Збройних Силах України;

недооцінка командирами та фахівцями фізичної підготовки військово-прикладного спорту в системі бойового навчання, як важливого фактора підвищення фізичної і психологічної готовності військовослужбовців;

відсутня дієва система мотивації військовослужбовців до занять фізичною підготовкою і спортом та їх заохочення за високий рівень фізичної готовності;

потребує удосконалення діяльність спортивних закладів Міністерства оборони України в сучасних умовах з питань оптимізації організаційно-штатної структури управління закладами; визначення об'єктивних критеріїв оцінки їх діяльності і співпраці з місцевими органами виконавчої влади, громадськими організаціями фізкультурно-спортивної спрямованості та військовими частинами гарнізонів щодо спільного використання спортивної бази для забезпечення навчально-тренувального процесу підготовки військовослужбовців; надання послуг у сфері фізичної культури і спорту військовослужбовцям, членам їх сімей, особам цивільного персоналу Збройних Сил України;

невідповідність навчальної матеріально-технічної бази з фізичної підготовки і спорту вимогам програмного навчання військовослужбовців у навчальних закладах та проведення занять у системі бойової підготовки у військах (силах);

підлягає перегляду система забезпечення військовослужбовців строкової служби та курсантів вищих військових навчальних закладів спортивним майном та інвентарем для занять фізичною підготовкою і спортом;

потребує вдосконалення система інформаційного забезпечення функціонування фізичної підготовки і спорту в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України.

2.2. Таким чином, існуюча система організації фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України, з урахуванням вищезазначених чинників, не повною мірою забезпечує належний рівень фізичної готовності військовослужбовців до виконання навчально-бойових завдань, не сприяє підвищенню ефективності освітнього процесу підготовки курсантів та слухачів вищих військових навчальних закладів та ефективності управління процесом фізичного вдосконалення військовослужбовців.

3. Принципи реалізації Концепції

3.1. Реалізація Концепції має ґрунтуватися на таких основних принципах:
доступність занять з фізичної підготовки для всіх категорій військовослужбовців;

безперервність процесу фізичної підготовки на всіх етапах військово-професійного навчання;

диференційований підхід до організації фізичної підготовки з урахуванням особливостей військово-професійної діяльності військ (груп військових фахівців) у видах і родах військ Збройних Сил України.

3.2. Фізична підготовка у Збройних Силах України здійснюється відповідно до принципів прикладності, комплексності, систематичності, оптимальності, конкретності, а також максимального наближення умов навчання до обстановки реальних бойових дій.

3.2.1. Прикладність фізичної підготовки досягається:

концентрацією зусиль на формуванні і розвитку найбільш важливих військово-прикладних навичок та вмінь, а також функціональних та рухових якостей;

пріоритетним використанням фізичних вправ, що відображають особливості військово-професійної діяльності військовослужбовців видів Збройних Сил України та родів військ;

включенням до змісту занять з фізичної підготовки військово-прикладних вправ, прийомів і дій;

створенням режиму фізичних і психологічних навантажень, які відповідають рівню напруження військовослужбовців у ході бойової діяльності;

удосконаленням форм і методів фізичної підготовки в процесі бойової підготовки;

проведенням комплексних занять з фізичної підготовки у поєднанні з елементами тактико-спеціальної підготовки та іншими предметами бойової підготовки;

розвитком у Збройних Силах України найбільш важливих військово-прикладних видів спорту.

3.2.2. Комплексність фізичної підготовки досягається:

одночасним вирішенням загальних і спеціальних завдань фізичної підготовки для всебічного фізичного вдосконалення військовослужбовців з метою підвищення їх боєздатності;

раціональним використанням комплексних занять з фізичної підготовки;

переважним застосуванням комплексних фізичних вправ у поєднанні їх з іншими предметами бойової підготовки;

структурно-логічним зв'язком фізичної підготовки з іншими предметами бойової підготовки, координацією дій усіх посадових осіб, які беруть участь в управлінні та керівництві фізичною підготовкою у військовій частині та підрозділах.

3.2.3. Систематичність фізичної підготовки досягається:

регулярністю проведення усіх форм фізичної підготовки;

поетапним плануванням і проведенням фізичної підготовки з урахуванням особливостей військово-професійної діяльності і фізичного вдосконалення військовослужбовців;

методично правильною послідовністю використання різних засобів та методів в ході фізичного удосконалення військовослужбовців.

3.2.4. Оптимальність фізичної підготовки забезпечується:

досягненням визначеного рівня фізичного розвитку, функціонального та психологічного стану організму і рухової підготовленості військовослужбовців та підтриманням його в межах, що забезпечують виконання військово-професійних та бойових завдань;

раціональним дозуванням фізичного навантаження в процесі проведення усіх форм фізичної підготовки;

диференціюванням нормативних вимог до фізичного стану військовослужбовців різних спеціальностей;

чітким визначенням необхідності і кількості організаційно-методичних та практичних заходів з фізичної підготовки і спорту, що проводяться у військових частинах.

3.2.5. Конкретність фізичної підготовки досягається:

врахуванням особливостей бойового застосування військових частин та підрозділів;

орієнтацією на фактичний фізичний, психологічний і моральний стан особового складу, на рівень теоретичної та організаційно-методичної підготовки командирів (начальників), керівників занять і спортивного активу військової частини;

наявністю різних видів забезпечення проведення фізичної підготовки, кліматичних та географічних умов, місця дислокації військової частини, режиму несення служби особовим складом тощо;

вивченням і врахуванням соціально-психологічного стану особового складу у військових частинах та підрозділах;

врахуванням індивідуальних фізичних і психологічних особливостей військовослужбовців та працівників Збройних Сил України, їх службового становища та відношення до занять фізичною підготовкою і спортом.

3.2.6. Максимальне наближення умов навчання до обставин реальних бойових дій передбачає навчання тому, що необхідно знати та вміти для якісного виконання завдань за призначенням.

4. Основні напрями та пріоритети розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України:

4.1. Розробка та подання від Міністерства оборони України до профільного комітету Верховної Ради України пропозицій про внесення змін до Закону України “Про фізичну культуру і спорт” стосовно реалізації Державної

політики у сфері фізичної культури і спорту серед особового складу Збройних Сил України.

4.2. Внесення змін до керівних документів, що регламентують функціонування системи фізичної підготовки і спорту в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України відповідно до вимог оновлених нормативно-правових актів з функціонування та розвитку Збройних Сил України.

4.3. Розробка та введення в дію нової Настанови з фізичної підготовки у Збройних Силах України, керівництв з фізичної підготовки у видах (родах військ) Збройних Сил України як нормативно-методичних документів забезпечення функціонування фізичної підготовки у Збройних Силах України.

4.4. Визначення в керівних документах Міністерства оборони України фізичної підготовки одним із основних предметів бойової підготовки військ (сил), базовим елементом військово-професійної та морально-психологічної підготовки військ (сил) та важливою складовою боєздатності військових частин та підрозділів.

4.5. Оптимізація системи управління фізичною підготовкою і спортом у Міністерстві оборони України та Генеральному штабі Збройних Сил України. Розробка Положення про структурні підрозділи фізичної підготовки і спорту, їх завдання та функції. Включення до компетенції Управління фізичної культури і спорту Міністерства оборони України функції організації військового туризму у Збройних Силах України та забезпечення умов для реабілітації військовослужбовців засобами фізичної культури і спорту.

4.6. Запровадження сучасної системи підготовки фахівців та організації фізичної підготовки в системі бойової підготовки військовослужбовців:

організація та забезпечення проведення систематичних курсів підвищення кваліфікації фахівців фізичної підготовки і спорту на базі Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського;

внесення змін до змісту освітньо-кваліфікаційних характеристик, розробка нових типових навчальних програм з фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту для курсантів та слухачів ВВНЗ, а також внести зміни до змісту програм фізичної підготовки в системі бойової підготовки військовослужбовців всіх категорій. Під час розробки зазначених документів враховується: бойовий досвід участі Збройних Сил України та інших військових формувань і правоохоронних органів України в АТО, концептуальні зміни у системі бойової підготовки, вимоги нормативно-правових документів стосовно оптимізації та реорганізації Збройних Сил України, наукових досліджень та досвід підготовки військовослужбовців армій провідних країн-членів НАТО;

опрацювання питання щодо створення на базі Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського інституту фізичної підготовки та спортивно-оздоровчих технологій для підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів з фізичної підготовки і спорту для Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів

України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб України.

4.7. Посилення органів управління фізичної підготовки і спорту у військах (силах) шляхом оптимізації наявних органів управління та введення до організаційно-штатної структури навчальних закладів та військових частин посад інструкторів з фізичної підготовки і спорту та організувати їх централізовану підготовку.

4.8. Визначення та проведення наукового обґрунтування категорії військових спеціальностей залежно від впливу їх фізичної готовності на результати бойової діяльності.

4.9. Розробка та наукове обґрунтування комплексу (стандартів) інформативних фізичних та спеціальних вправ (прийомів) для кожної категорії військовослужбовців з метою визначення рівня їх фізичної готовності до виконання бойових завдань за призначенням. На підставі зазначених показників розробка механізму стимулювання та відповідальності військовослужбовців за рівень їх фізичної готовності.

4.10. Встановлення нормативів для єдиного тесту фізичної придатності (ЄТФП) для осіб, з якими укладається контракт про військову службу, та абітурієнтів для вступу до військових навчальних закладів.

4.11. Створення Центрів спеціальної фізичної підготовки та виживання військовослужбовців, забезпечення їх сучасним обладнанням та інвентарем, організація системи підготовки в них військовослужбовців та підрозділів з урахуванням позитивного вітчизняного досвіду, набутого в повсякденній діяльності, досвіду ведення бойових дій в зоні АТО та стандартів підготовки військовослужбовців армій провідних країн-членів НАТО.

4.12. Оптимізація штатної структури та організація діяльності спортивних закладів Міністерства оборони України (у тому числі гарнізонних спортивних клубів та спортивних клубів ВВНЗ на громадських засадах) відповідно до вимог чинного законодавства. Пріоритетними напрямками діяльності спортивних закладів вважати організацію фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи з особовим складом, забезпечення умов для розвитку серед військовослужбовців, членів сімей та працівників Збройних Сил України олімпійських та неолімпійських (військово-прикладних) видів спорту.

4.13. Відновлення роботи громадських організацій в системі організації фізичної підготовки і спортивної роботи (спортивних комітетів військових частин, тренерських рад, суддівських колегій з видів спорту, ради ветеранів спорту Збройних Сил України тощо).

4.14. Удосконалення системи розвитку військово-прикладних видів спорту у Збройних Силах України в сучасних умовах як важливої складової підвищення професіоналізму військовослужбовців та підрозділів. З цією метою розробити механізм залучення до навчально-тренувального процесу підготовки військовослужбовців провідних тренерів та інструкторів громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості (спортивні федерації, асоціації, спілки тощо). Пріоритетним напрямом цієї діяльності повинен бути

розвиток видів спорту, які спрямовані на формування у військовослужбовців професійно-важливих навичок та вмінь для виконання службово-бойових завдань за призначенням, а також видів спорту, які входять до програми міжнародної Ради військового спорту (СІЗМ).

4.15. Організація проведення регулярних чемпіонатів Збройних Сил України з пріоритетних військово-прикладних видів спорту.

4.16. З метою створення необхідних умов військовослужбовцям-спортсменам вищої категорії з військово-прикладних видів спорту для підвищення їх спортивної майстерності, забезпечення можливості брати участь у всеукраїнських, міжнародних та інших спортивних змаганнях, створити навчально-спортивні підрозділи у видах Збройних Сил України та оперативних командуваннях. Розробити Положення про їх діяльність.

4.17. Розробка військово-спортивного комплексу “Фізична готовність”, який має стати основою в організації спортивно-масової роботи серед особового складу Збройних Сил України та сприяти підвищенню рівня фізичної готовності військовослужбовців.

4.18. Спільно з Міністерством освіти і науки України та Міністерством молоді і спорту України здійснення комплексу нормативно-правових, організаційних та навчально-методичних заходів, спрямованих на удосконалення фізичного виховання молоді в системі допризовної підготовки.

4.19. Здійснення заходів щодо нормативного врегулювання порядку проходження служби військовослужбовцями-спортсменами в особливий період та після завершення спортивної кар’єри.

4.20. Розробка критеріїв оцінки діяльності органів військового управління у Збройних Силах України з питань фізичної підготовки і спорту та запровадження їх окремим показником в системі контролю стану фізичної підготовки і спорту.

4.21. З метою обговорення та прийняття науково-обґрунтованих колегіальних рішень з концептуальних напрямів розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України, проектів нормативно-правових актів, визначення напрямів науково-дослідницької роботи з питань фізичної підготовки і спорту, проведення наукових експертиз програм підготовки військовослужбовців та навчально-методичної літератури, створення при Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського на громадських засадах постійно діючої координаційно-методичної Ради за участю провідних вчених та фахівців фізичної підготовки і спорту Збройних Сил України.

4.22. Визначення типового переліку та норм належності навчальної матеріально-технічної бази для забезпечення навчально-тренувального процесу з фізичного вдосконалення військовослужбовців, підготовки та проведення спортивних заходів у вищих військових навчальних закладах, військових частинах та підрозділах. Запровадження будівництва сучасних модульних багатофункціональних спортивних споруд на 100, 300, 500 осіб. (батальйон, полк, бригада).

4.23. Спільно із зацікавленими Центральними органами виконавчої влади України розробка перспективного комплексного плану розвитку та удосконалення навчальної матеріально-технічної бази спортивних закладів Міністерства оборони України, які мають статус баз Олімпійської підготовки. У тому числі, передбачення реконструкції та капітального ремонту стадіону Центрального спортивного клубу Збройних Сил України (м. Київ).

4.24. Опрацювання норм забезпечення військовослужбовців строкової служби та курсантів вищих військових навчальних закладів спортивним майном та інвентарем.

4.25. Розробка перспективного плану наукової та науково-технічної діяльності з розвитку та удосконалення системи фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України. Визначення Центру фізичної підготовки та спортивно-оздоровчих технологій Національного університету оборони України імені Івана Черняховського (далі – Центр) головним підрозділом з питань наукової та науково-технічної діяльності у сфері фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України. Організація взаємодії та співпраці Центру з кафедрами фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту ВВНЗ та Центром оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України з питань перспективних наукових досліджень та їх подальшої реалізації у підготовці військ (сил). Удосконалення організаційно-штатної структури Центру, положення про його діяльність та навчальну матеріально-технічну базу.

4.26. Опрацювання питання щодо створення системи підготовки наукових кадрів за напрямом “Фізична підготовка у військах (силах)”.

4.27. Створення сучасної системи інформаційного забезпечення функціонування фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України.

4.28. Розробка методології та запровадження системи статистичних даних щодо функціонування системи фізичної підготовки і спорту в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України. Забезпечення об’єктивності, оперативності, доступності, гласності та відкритості інформації зведених статистичних даних, дотримуючись вимог чинного законодавства. Створення локальних мереж з обміну оперативною інформацією серед фахівців з питань фізичної підготовки і спорту.

4.29. Спрямовування діяльності військових засобів масової інформації на: пропагування розвитку фізичної культури і спорту серед військовослужбовців та працівників Збройних Сил України як засобу підвищення їх боєздатності, зміцнення здоров’я та формування здорового способу життя;

оперативне висвітлення спортивних подій та досягнень армійських спортсменів на всеукраїнських і міжнародних змаганнях, що сприятиме формуванню почуття патріотизму у військовослужбовців, піднесенню та ствердженню авторитету Збройних Сил України в суспільстві та на міжнародній арені.

5. Етапи реалізації Концепції

5.1.3 метою якісного виконання запланованих заходів Концепція реалізується в два етапи:

перший етап: 2016-2017 роки;

другий етап: 2017-2020 роки.

5.2. Відповідно до Плану розробляється поетапний механізм виконання заходів.

6. Очікувані результати

6.1. Реалізація Концепції дасть можливість:

6.1.1. Удосконалити організаційно-правові умови функціонування системи фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України на підставі вимог законодавчих актів України в сфері фізичної культури і спорту, нормативно-правових актів, що регламентують діяльність і розвиток Збройних Сил України в сучасних умовах та врахувати передовий міжнародний досвід.

6.1.2. Створити ефективну систему організації фізичної підготовки і спорту у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, що сприятиме підвищенню рівня фізичної готовності військовослужбовців та боєздатності органів військового управління, військових частин і підрозділів.

6.1.3. Оптимізувати систему управління фізичною підготовкою і спортом у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України.

6.1.4. Підвищити статус фізичної підготовки в системі військового навчання та виховання, як базового елемента військово-професійної та морально-психологічної готовності військ (сил), важливої складової боєздатності військових частин і підрозділів.

6.1.5. Забезпечити Збройні Сили України кваліфікованими фахівцями з фізичної підготовки та створити сучасну навчальну матеріально-технічну базу у військах (силах) та ВВНЗ.

6.1.6. Організувати цілеспрямовану науково-дослідницьку діяльність з актуальних питань розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України та втілити в теорію і практику підготовки військ (сил) результати наукових досліджень.

6.1.7. Створити сучасну систему інформаційного забезпечення функціонування фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України.

Заступник Міністра оборони України –
керівник апарату
генерал-лейтенант

О.В.ДУБЛЯН